

Tolna vármegye

Völgységi járás
Hisdorogi (kör) jegyzőség

Közigazgatási tájékoztató lap

Tabód

~~nagy~~ (kis) község közérdekű viszonyairól.

I. A község általános leírása.

A) A község történeti leírása.

1. A község keletkezésére, fejlődésére, esetleg elpusztulására és újra felépülésére vonatkozó adatok. A község a multban melyik vármegyéhez tartozott és onnan mikor kebeleztetett át? Volt-e és mi a korábbi vagy történeti neve, hivatalos nevén kívül más használatos neve, esetleg mi a nemzetiségi neve? Település esetén kik és honnan jöttek a községbe?

2. Területváltozások, határrész (puszta) átcsatolások; községegyesítés, beolvadás vagy kiválás történt-e 1871. óta, mikor és mily körülmények között? (A vonatkozó hivatalos adatok, rendelet száma, közlendők.)

Köztudomás szerint minő elpusztult falvak feküdtek egykor a község határára. (Rendszerint a dülő-nevek vagy a községbe olvadt puszták neve alapján.)

3. A község jellege 1848 előtt a telekkönyvi- és urbéri adatok szerint (város, mezőváros, szabad vagy urbéres község stb.)

4. A község jellege 1871. után. E tekintetben voltak-e szervezeti változások (átalakulás, visszafejlődés).

5. Anyakönyvi szervezeti változások. A község melyik területhez tartozott, mikor történt a változás és mily rendelet alapján (az anyakönyvi feljegyzések szerint).

6. Vannak-e a község életében és szervezetében eredeti és különös (máshol nem található) intézmények, említésreméltó események, leletek? (a köztudomás vagy monografiák szerint).

Egymástól távolcső ház csoportokból álló község, melynek keletkezése ismeretlen. A férfiak és nők között német népszízellet élveik. -

nem

nem fekvő

urbéres község

kisközség; nem

Hisdorogi anyakönyvi kerülethez tartozott és tartozik.

nincs

B) A község földrajzi leírása.

1. A község (falu) és határának fekvése (a szomszéd falvaknak és távolságuknak megjelölésével).

A község határa síkság, dombos vagy hegyes vidék, erdős vidék-e?

A község magaslatai és vizei (folyó, patak, tó, nagyobb mocsarak).

2. A község területének nagysága:

Művelési ágak szerint:

3. Tartoznak-e a községhez önálló puszták vagy havasok (külön kataszteri részlet alatt felvett területek) és mi a nevük?

Vannak-e a község határával össze nem függő határrészek, hol, mely név alatt és mekkora a terjedelmük?

4. Vannak-e a békekötés folytán elszakított részek és ideiglenesen a község hatósága alá helyezett idegen határrészek, melyik községből valók és mily terjedelműek (kataszteri, esetleg más adatok alapján)?

A község vázlatos térképe csatolva ..... db
nincs csatolva.

C) A község népességi viszonyai.

1. Mennyi a község lakossága?

A lakosság megoszlása, vallás szerint:

nemzetiség szerint:

2. A lakosság elhelyezkedése általánosságban, (belterületen, tanyákon vagy felváltva; lélekszám szerint megjelölve).

Vannak-e népesebb lakott helyek, telepek; a falutól milyen távol és mennyi a lélekszámuk?

3. A népesség zömének foglalkozása (földmivelés, ipar, bányászat, földmivelési vagy ipari napszám-kereset stb.).

4. Hány ház és hány lakásrész van a községben a házadózási adatok szerint, külön feltüntetve az egyes pusztákat, különálló vagy odaosztott területeket.

A községben levő állami és más középületek.

a község egymással távol fekvő hárszomszédokból áll. Szomszédos községek: Bonyháid 9 km. Dányosoklan 6 1/2 km. Hísdarog 5 km. Bonyháidbarcsod 7 km.

dombos vidék.

Váltságosi árok.

1531 kat. hold (birtokcímek adatai alapján).

1206 k. hold szántó, 134 k. hold rét (kaszáló),

19 k. hold szőlő (beültetett), 91 k. hold

legelő, 5 k. hold erdő, k. hold

nádas, 76 k. hold terméketlen (ut, szikla, homok,

mocsár, kőbánya).

Forster puszta, Noszlop

nincs

nincs

388

lélek.

382 r. kath., - g. kath., - ref.,

6 ág. h. ev., - izr., - egyéb

50 magyar, 338 német, - tót,

- rutén, - oláh, - horvát,

- egyéb.

belterületen 270

külterületen 118

Hísdarog 2 km. 55 lélekszámmal

földművelés

62 ház, 147 lakással, ebből Forster puszta 2 ház 11 lakással, Noszlop 1 ház 2 lakással, egyéb különálló házak 9, 30 lakással.

iskola, járánykörház.

II. A község szervezete, beosztása és közérdekü viszonyai.

A) Községi szervezet.

1. Előjárók.

(Nem névszerint töltendő ki.)

Rendszeres tisztviselők és alkalmazottak.

(Kisközségben csak a székhely község lapján kell kitölteni.)

Napidíjas irodai alkalmazottak:

Szegődményes alkalmazottak:

A jegyzőség székhelye és távolsága:

2. A községi képviselőtestület létszáma:

Községi képviselő-választókerületek száma, elnevezése, hány tagot választ.

3. Meg van-e bizva a község gyámhatósági hatáskörrel. Van-e gyámpénztára?

B) Általános közigazgatási beosztás.

4. A vármegye székhelye és annak távolsága. (a község központjától, távolsági térkép adatai: szerint járható utvonalon):

A járás székhelye és távolsága: (ugyanugy)

Országgyűlési (nemzetgyűlési) választókerület székhelye és távolsága:

Törvényhatósági bizottsági választókerület székhelye és távolsága:

C) Rendészeti igazgatás.

5. A csendőrs és folyamőrség székhelye és távolsága:

Van-e a községnek rendőri őrszemélyzete és hány tagból áll?

Van-e a községben toloncállomás?

Fel van-e ruházva az előjáróság cselédügyi bíráskodással (1876: XIII. t.-c.; 1907: XLV. t.-c.)

6. A községi tűzoltóság szervezete:

7. Van-e a községnek jóváhagyott szabályozási terve?

Van-e járdalerakási szabályrendelete?

1 Biró/Törvény- (másod-) bíró. 3 esküdt,

(tanácsbeli) Pénztárnok. Közgyám 1

..... jegyző, ... segédjegyző, ... orvos

..... állatorvos, ... irodai alkalmazott,

..... pénztári alkalmazott, ... egyéb alkalmazott (utbiztos stb.)

1 kisbíró (küldönc), 1 bába,

..... éjjeli őr és ..... gazdasági alkalmazott.

Kiskorog 5 km.

6 virilista, 6 választott tag, 2-2 pótag

A község 1 választókerületet alkot.

nincs

Grekcsanak 16 km.

Bonyhád 9 km.

Bonyhád 9 km.

Zomba 5 1/2 km.

Zomba 5 1/2 km.

Van, ... tag. Nincs.

Van. Nincs.

nincs

Hivatásos, önkéntes, (gyári stb.) tűzoltóság ..... tag.
Kötelezett tűzoltóság.

Van. Nincs.

Van. Nincs.

D) Szociális igazgatás.

8. Körorvos székhelye és annak távolsága: Terevel 11 1/2 km.
Hány magánorvos lakik a községben: 1
Községi bábák száma: 1
Körbába lakóhelye és annak távolsága: 1 km.
Okleveles magánbábák száma: 1
Legközelebbi gyógyszerár hol van és milyen távol? Bonyháid 9 km.
Legközelebbi kórház hol van és milyen távol? Irekcsárd 16 km.
Van-e szegényház vagy más jóléti intézmény? Van szegényház Nincs.
(Árvaház, gyermekmenhely telep)
9. A gondozott szegények száma: 1 intézeti ápolásban, 1 magán ápolásban.
Elhagyott gyermekek száma? 1 gyermek.
10. Milyen a község ivóvíze? jó, kútvíz
Van-e ártézi kutja vagy vízvezetéke? nincs
Kútvíz, folyóvíz, egészséges, ártalmatlan, jó.
Van-e csatornázása? nincs
11. Korcsmák és vendéglők száma? 1 korcsma, 1 vendéglő, 1 kávéház.
Van-e szálloda, fogadó és hány? nincs
Van-e községben közfürdő? nincs
12. Van-e a község határában gyógyfürdő, üdülő vagy nyaraló-telep és milyen távolságra? nincs
A fürdőtelep gyógyfürdővé van-e nyilvánítva? nincs

E) Törvénykezési beosztás.

13. Kir. törvényszék székhelye és távolsága: Irekcsárd 16 km.
Kir. járásbiróság székhelye és távolsága? Bonyháid 9 km.

F) Pénzügyi beosztás.

14. Kir. pénzügyigazgatóság székhelye és távolsága: Irekcsárd 16 km.
Kir. adóhivatal székhelye és távolsága: Bonyháid 9 km.
Kir. pénzügyőri szakasz, vámőrs, vámőrségi kirendeltség, székhelye és távolsága: Terevel 11 1/2 km.
Kataszteri felmérési felügyelőség székhelye és távolsága: Pécs 40 km.

III. Közművelődési viszonyok.

A) Közoktatásügy.

1. Hány és milyen jellegű és fokozatu népiskola van a községben, (megjelölve a tantermek és tanerők számát: állami, közs., felekezeti isk., elemi, felsőbb népisk., polgári iskola stb.)

2. Középkolák vagy más szakiskolák (iparostanociskola, gimn., reálgimn., reál iskola stb.) Azok jellege, tantermek és a tanerők száma:

3. Óvodák jellege, száma és tanereje:
Nyári menedékház van-e?

4. Testnevelés szervezete. Levente egyesületek:

5. Kir. tanfelügyelőség székhelye és annak távolsága:

1 r. kath. elemi népisiskola
1 tanterem 1 tanerővel

nincs

nincs

nincs

van

Grekovárd 16

km.

B) Vallásügy.

6. Vannak-e a községben anyaegyházak és milyenek? Ha a község fiókegyházat alkot, hol van az anyaegyház és mily távol (bevett és elismert felekezetek szerint sorolandó fel.) A községbeli egyházak melyik püspökséghez, illetőleg egyházkerülethez tartoznak:

Izraelita anyakönyvi kerület székhelye és távolsága:

7. Van-e a községnek kegyuri joga, vagy Canonica visitation alapuló, vagy a hívők helyett átvállalt kötelezettsége és mily teherrel jár?

8. Az egyházi adózás rendszere. Felekezetek szerint: (párber és egyénekenként időről-időre kivetett adó stb.)

Milyen egyházi szervezetek vannak még a községben? (Bevett és elismert felekezetek szerint.)

9. Van-e r. kath. egyháztanács? Esetleg az egyházközség ügyeit az iskolaszék vagy a képviselőtestület intézi-e.

anyae gyház a r. kath. vallású hívők
rónére Kisdorogon 5 km. távolságra van,
mely a pécsi püspökség alá tartozik.

Bonyhárol 9 km.

nincs

párber

nincs

nincs, az egyházközség ügyeit az
iskolaszék intézi.

C) Kulturális intézmények.

10. Múzeum, könyvtár vagy hasonló intézmény?

11. Műemlék, természeti emlékszóbor, honvédemlék vagy elesett hősök emléke?

12. Van-e állandó vagy időszakos színház, műkedvelő előadások stb. Mozgóképek.

Kulturális egyesületek.

13. Gazdakör, kaszinó, dalosegylet, munkás-egylet, egyéb kulturális egyesületek (névszerint felsorolva.)

nincs

nincs

nincs

nincs

nincs

IV. Forgalmi és gazdasági viszonyok és igazgatás.

A) Közlekedésügy.

1. A község forgalmi helyzete. Fő közlekedési vonala (országút, megyei út, annak elnevezése, esetleg a községtől való távolsága). A község határában fekvő hidak, kompok, révek stb.

2. Vasuti összeköttetése, fő- vagy mellékvonalak, van-e vasuti állomása, mi az elnevezése, megállóhelye, marha és egyéb rakodóhelye? Ipari és kisvasutak. Közuti vasutak.

Hajóösszeköttetés, a község mentén vagy attól mily távolságra, melyik folyón, hol a hajó állomás?

Van-e posta, távirda, távbeszélő állomása?

3. Melyik községi közlekedési utvonálhoz járul hozzá a község?

Községi (közútló) utak hossza?

Van-e kövezet-vámszedési joga.

B) Földművelésügy.

4. Birtokviszonyok. Nagybirtokok (1000 holdon felül) száma és terjedelme tulajdonosok szerint. Középbirtokok száma és terjedelme. (100—1000 hold) Kis és törpebirtokok átlagos kiterjedése. A község gazdasági jellege a lakosság zömének foglalkozása szerint:

5. Művelési rendszer. Van-e nyomásos gazdálkodás. Szervezve van-e a birtokossági tanács?

Van-e közös legelő? Hány és mily terjedelmű?

Van-e külön szervezete (legeltetési társulat)?

Van-e legelő-rendtartás?

Van-e közös erdő? Van-e szervezete?

Erdőgondnokság székhelye és annak távolsága.

Van-e hegyközség, hány és mily terjedelmű, (elnevezésük szerint) és melyik borvidékhez tartozik.

6. Van-e községi faiskola, mily terjedelmű?

Be van-e ültetve?

a Banyhódt - zombori vicinális és a szeknyórol - lengyeli tshatósági kövül mellett fekszik.

nincs, a legközelebbi állomás:
Gliclas - Banyhódt.

nincs

nincs, u. p. Kisdorog

nem járul.

3 1/2

km.

Igen. — Nem.

G^r Kardos Kálmán 500 hold
Schlichtherle Lipót 127 - " -
Dáry Frigyes ----- 302 - " -

a törpebirtokok átlagos kiterjedése 1-23 hold.
mező- vagy erdőgazdaság, szőlőművelés, kertészet stb.

nincs

nincs

nincs

nincs

nincs

Zeknyórol 16 km.

nincs

nincs

✓

7. Vizrendező és hasznosító társulat. Annak székhelye. Vannak-e vízhasználatok (malom stb. vagy más ármentesítő intézmények és milyen)?

Az illetékes kultur- vagy folyammérnökség székhelye:

8. Állattenyésztési viszonyok. Állatok száma: a tenyészállatok száma,

uralkodó tenyésztési irány:

Körállatorvos székhelye és annak távolsága.

nincs

4 malom, vízhasználat van.

Grékesfehérvár 60 km.

62 ló, 369 szarvasmarha,

519 sertés, 607 juh

Tervei 11½ km.

Ipar és kereskedelem.

9. A község állandó piaca hol van? (helyben vagy mely községben, milyen távol).

Hova gravitál a község?

Vannak-e a községben vásárok, országos, heti vásárok, hányszor és milyen (kírákó, állatvásár, stb). Kié a vásártartás joga?

Mérték- és hordó-hitelesítő hivatal székhelye:

10. A községbeli kereskedések száma és jellege.

Hitel és pénzüzetek száma és alaptőkéje (felsorolva).

Szövetkezetek száma és jellege (névszerint).

Iparosok szakma és foglalkozási ágak szerint.

Van-e a községben ipartestület?

11. Gyárak, ipartelepek és azok átlagos nagysága (hajtóerő és munkáslétszám szerint felsorolva).

Az illetékes iparfelügyelőség székhelye és távolsága:

Ker. munkásbiztosító pénztár székhelye és távolsága:

12. Magánkezelésben álló közművek:

Közvilágítás, jéggyár stb.

13. Bányák száma és jellege.

Állandó bányauzem nagysága, hajtóerő és munkáslétszám szerint.

14. Háziipar és annak jellege.

Bonyháid 9 km.

Bonyháid

nincs

nincs

nincs

nincs

nincs

melvár, kerékely, Kercsmáros

nincs

nincs

Grékesfehérvár 60 km.

Gréknárd 16 km.

nincs

nincs

fonás, nővés

V. Községi vagyon és háztartás.

1. A község tulajdonát képező középületek és helyiségek száma.

Hivatalos célokat szolgáló épületek (jegyzői, orvosi, tanítói lakás: a házak, a lakások és azok lakrészeinek száma).

A körjegyzői, körorvosi lakás, a székhely község vagy a községek közös tulajdona-e (csak székhely községben töltendő ki)?

2. A község tulajdonát alkotó ingatlan vagyon

Mennyit kezel házilag, haszonbérileg, kishaszonbérletben?

Jegyzők és alkalmazottak földjavadalma (az állások szerint felsorolva). Mily kiterjedésü.

Melyek a lakosság hasznára szolgáló ingatlanok (legelő, erdő, kavics, homokbánya stb.)

Községi közüzemek (a község tulajdonában) világító és vízművek stb.

3. Egyéb vagyon és értékek. Hasznos jogok. Községi takarékpénztár. Községi korcsma stb.

4. A községre kivetett egyenes adók összege:

5. Fel nem sorolt más községi és közjöveldelmek.

járóanyagkérőház, iskola

1 tanítói lakás 4 lakrészmel.

..... kat. hold szántó és rét, ...

..... legelő, ... kat. hold erdő,

egyéb *34 ut* .....

—
nincs

nincs

nincs

vadonkerti jog

Földadó ..... *2* K *61* f. Házadó ..... *13* K

65 f. Ált. kereseti adó ..... K ..... f. Tár-

sulati adó ..... K ..... f. Vagyon- és jöv.

adó ..... K ..... f.

nincs.

VI. Mily feladatok megoldása volna a legszükségesebb a községben?

A község pecsétjének lenyomata:

[Signature]
Községi (kör-) jegyző.